

Jožko Čampa:

Kdaj in kakšen poštni dom naj postavimo?

O tem, kaj je za ptt. uslužbenstvo važnejše, strokovna organizacija ali poštni dom, odnosno kaka druga ustanova, ne more biti za nas nobene debate. Strokovna organizacija je temelj stanu, vse drugo stoji v službi ciljev, ki jih ima strokovna organizacija. Poštni dom brez strokovne organizacije ne pomenja nič. Lahko bi seveda stal poštni dom tudi brez organizacije, toda potem bi tak poštni dom ne bil to, kar si mi zamišljamo in kar nameravamo postaviti. Za stan kot celoto bi ne imel nobenega pravega pomena. Mi pa hočemo imeti poštni dom, ki bo stal v službi ideje naše organizacije. Biti mora le opora organizacije, ta pa mora biti odsev teženj in zahtev, izraz hotenj in duševnega profila vsega našega stanu. Le taka organizacija ima svoj trajni pomen in je lahko koristna stanu, ki ga zastopa in predstavlja. Organizacija, ki ne gleda na ves stan, je od danes do jutri, ker je pač njen namen izrabljati trenutne konjunktore. In zato mora le vsestranska organizacija ustvarjati stvari, ki so momentane vsemu stanu in ki pomenjajo izanj trajno korist. Misel poštnega doma je vzniknila šele iz idej in ciljev strokovne organizacije, ki je zasidrana na vseh prapadnikih stanu. S tem v zvezi nam bo razumljivo, zakaj separatistične organizacije ne podpirajo akcije za zgraditev poštnega doma. Ne potrebujejo ga kratkoma! Poštni dom je trajna stvar, separatistične organizacije pa so od danes do jutri. Poštni dom je stvar, ki predstavlja neko veliko misel, neko široko idejo, separatistične organizacije pa istreže samo za trenutnimi koristmi posameznih skupin in se poslužujejo v doseg svojih ciljev le slučajnih konjunktur. Kar velja za poštni dom, velja več ali manj tudi za ostale ustanove ptt. uslužbencev.

Kdaj naj začnemo graditi svoj dom? Če smo spoznali, da je organizaciji potreben in da stoji v službi njenih ciljev in idej, potem bi morali zastaviti vse svoje moči in sile, da si ga postavimo čimprej. Toda ker to ni odvisno toliko od naših želj, kolikor v prvi vrsti od naših materialnih zmožnosti in sredstev, ne bodo odločale o tej stvari naše želje, ampak denar. Toda preden sploh načnemo to vprašanje, moramo predvsem vedeti, kakšen in kako velik naj bo poštni dom. Treba je imeti približen načrt in proračun za stavbo, kakršno želimo imeti.

Kakšen naj bo poštni dom? Pred leti, ko se je ta ideja porodila, smo bili pač skromnejši nego smo danes. Takrat smo želeli imeti samo toliko prostora, kolikor ga za poslovanje organizacije in naših ustanov neobhodno potrebujemo. Torej par sob za pisarne in mašino dvorano, ki bi ustrezala potrebam naših skupščin, občnih zborov, zborovanj itd. Toda čias, ta neizprosni preoblikovalec vseh stvari, tudi človeških misli, želj in načrtov, je tudi na to vprašanje položil svoj prst. In danes nam je vsem jasno: če smo že pri tej ideji in če jo že pokušamo tudi uresničiti, potem moramo postaviti tak poštni dom, da bo dostojno predstavljal idejo stanovske organizacije in naš celokupni poštarski stan in ki ne bo ustrezal samo današnjim razmeram, nego zahtevam in razmeram bodočnosti. To je treba imeti namreč vedno pred očmi: poštni dom ni sa-

mo stvar in potreba sedanjosti, ampak v mnogo večji meri bodočnosti. Sedanja generacija bo doprinesla za poštni dom le žrtve, prave koristi in resničen užitek pa bo nudil šele zanamcem.

Torej ne zasila baraka, temveč večja, reprezentativna stavba mora biti naš poštni dom, če hočemo, da bo v skladu z idejo in načrti sedanjosti, še bolj pa bodoče naše strokovne organizacije. Ako bi hoteli postaviti dom, kakor smo si ga skromno zamišljali pred leti, bi nam za tako zgradbo sedanja sredstva domala zadostovala. Niti od daleč pa se ne bi zadovoljevali za poštni dom, kakor si ga sedaj zamišljamo in želimo. Kajti za tako zgradbo bi potrebovali za enkrat okrog 1.200.000 Din. Danes imamo komaj eno četrtno sredstev za tako zgradbo. Manjkajo torej še tri četrtine ali okroglo 900.000 Din. To pa je za naše razmere trd oreh. Sami te svote ne spravimo skupaj niti v desetih letih. Kajti treba je pomisliti, da od sedanjosti generacije, to je od tistih, ki so že dali, ni mogoče dosti več zahtevati. Na one pa, ki do sedaj niso ničesar dali, po večini tudi za naprej ni računati, ker so to pač tisti, ki potrebujejo morda kakšno grupo ali pa ki bi komu drugemu radi kaj izpodjedli, poštnega doma pa absolutno nič ne potrebujejo. Bodoče generacije, — kaj njim te mar! naj jih vrag vizame, če oni ne dobe svoje grupe ali pa če se jim bo morda še celo boljše godilo kakor njim danes.

Če bi hoteli torej čakati tako dolgo, da zberemo manjkajočo vsoto od tistih, ki so že dali, in od naraščaja, ki bo imel dobro voljo, potem je vprašanje zgraditve doma potisnjeno za dolgo dobo v bodočnost. Jasno pa je, da sedanjosti poštariji ne moremo izkaveti do zadnje kaplje za stvar, ki jo bodo uživali tudi zanamci. Tudi ti bodo morali nekaj doprinesiti na oltar skupnosti in svojih lastnih koristi. To se bo zgodilo na ta način, da bodo morali prevzeti z dedščino tudi njena bremena v obliki dolga, ki ga bomo morali napraviti ob graditvi. Brez dolga odnosno kredita nikakor ne pojde. Ne samo ker ni mogoče zbrati dovolj sredstev, nego tudi zato, ker ni potrebno in ne bi bilo pametno pa tudi ne moralno, da žrtvujemo mi vse, zanamci pa bi lepo brez žrtev uživali žulje in sadove svojih prednikov.

Če postavimo poštni dom za polovico proračuna na kredit, bodo potomci komaj občutili kako breme, ker se bo stavba tudi sama amortizirala. Kredit naj bo kolikor mogoče ugoden in kar je glavno, preračunan na daljšo dobo. Ker stoji akcija za zgradbo na izdružni podlagi, ne bo težko dobiti ugodnega in dolgoročnega kredita.

Manjkala bi še ena četrtina ali okroglo 300.000 Din. To bi bilo mogoče zbrati z velikopoteznimi, pa tudi manjšimi prireditvami, s prispevki in obrestmi ali pa z notranjim posojilom. To vsoto bi lahko zbrali v dveh do treh letih. Ako bi pa bile prilike take, da bi kazalo razpisati notranje posojilo, pa še prej. Za izvedbo načrta pride v poštev, kakor vidimo, le še ena četrtina potrebnega kapitala v znesku okrog 300.000 Din. Če moremo to zbrati, lahko takoj začnemo z zidanjem.

Gleda gradbenega načrta bi bilo važno za enkrat to-le: Stavba, ki je zidana za bodočnost, mora biti tako zamišljena, da jo bo mogoče vedno razširiti ali dvigniti. Treba je zlasti upoštevati zahteve moderne strokovne organizacije, ki jih bo imela v bodočnosti. Zato bi bila velika pogrška, ako bi pri izdelavi načrta upoštevali samo današnje potrebe in razmere organizacije. Zlasti je treba tudi upoštevati prostore za gospodarske ustanove, delavnice, skladišča itd. Če se bodo delala stanovanja, bodisi za samce ali pa družinska, je treba misliti, da je to samo začasno, pozneje pa bodo sigurno služila drugim namenom. — konviktu ali sličnemu. Kajti poštni dom gotovo ne bo stanovanjska hiša, ker teh ni namen graditi. Če ne bo mogoče zgraditi vsega naenkrat, je treba dograditi poštni dom v etapah, vendar na tak način, da ne bo izgledal kot večno nedozidana zgradba.

Vendar pa bi bilo umestno, da razmišljamo še o nečem drugem. Poštni dom je bolj idejnih kakor strogo praktičnega pomena. Morda današnji težki časi niso prikladni za to, da se doprinesemo tolikšne žrtve, ko članstvo tako zelo potrebuje realnih dobrin. Zato bi bilo za ptt. osebe morda boljše in od večjih koristi, ko bi namesto poštnega doma kupili ob Jadranu kje kako primerno zgradbo za okrevališče. Večkrat se bere, da je ta ali ona humanitarna ustanova kupila ob morju kak penzionat ali hotel po zelo ugodni ceni in ga opremila za počitniške kolonije svojih članov. Nedavno je bil prodan na dalmatinski obali, v lepem letovišču, komforten penzionat z vrtom in kopališčem za neverjetno nizko ceno. Letos bo ustanova, ki ga je kupila, poslala vsak mesec do 60 svojih članov, njihovih otrok in svojcev, da prebijejo tam dopuste in počitnice. Ustanova bo oskrbovala penzionat v lastni režiji, tako da bo omogočeno članom letovanje ob morju po zelo nizkih cenah. Vredno je razmišljanja, ali bi tudi poštariji ne imeli več koristi od lastnega penzionata na Jadranu, kjer bi mogli ob majhnih stroških prebiti s svojci dopuste, nego od poštnega doma. Le pomislite, koliko bi bilo pomagano s tem izpodkopenemu zdravju poštarijev, ako bi mogli prebiti dopuste v blagodejnem žaru južnega solnca in našega morja.

Nočem s tem majati ideje poštnega doma, kajti ona živi velika, lepa in svetla v naših srcih. Vrgel sem na papir le bežno misel, ker se mi zdi prav, da v telu za ptt. uslužbenca tako težkih časih mislimo na vse, s čimer bi mogli vsaj malo lajšati trdoto njihovega življenja.

V programu strokovne organizacije je v današnji dobi socialna zaščita in odpomoč na prvem mestu. So pač časi in razmere take. Zato se nam vsiljuje v zvezi z anketo o poštnem domu vprašanje: kaj je v današnjih časih poštnim uslužbencem potrebnejše, ali poštni dom ali kaka druga večja akcija socialnega značaja? Okrevališča in zdravilišča so že več let v programu naše organizacije ravno tako ko poštni domovi. Oboje je naš cilj. Odločiti bi bilo treba, katera točka programa naj se kot nujnejša prej realizira.

Prevedba pogodbenih pošt.

Na osnovi čl. 3 in 12 zakona o ureditvi vrhovne državne uprave je g. minister za gradnje z odlokom št. 18.943/30 prevedel v področju ljubljanske poštne direkcije za leta 1930, 1931 in 1932 naslednje pog. pošte v višje rede oziroma razrede in stopnje:

V 4. red pogodbenih drž. pošt:
Kotoriba.

V 3. red pogodbenih drž. pošt:
Gorenja vas in Štore.

V 2. red pogodbenih drž. pošt:
Črenšovci, Dobrovnik v Prekmurju, Domja Dubrava, Golnik, Gorje pri Bledu, Hoče, Straža pri Novem mestu, Stražišče, Št. Vid pri Stični, Velika Nedelja in Vuzenica.

V 1. red pogodbenih drž. pošt:
Cerklje pri Kranju, Dobova, Jezica, Legrad, Leskovec pri Krškem, Limbuš, Martjanci, Ptujška gora, Puconci, Rankovci, Rečica v Savinjski dolini, Ribnica na Pohorju, Selnica ob Dravi, Škocjan pri Mokronogu, Strigova, Topolšica, Turnišče, Vitanje in Žirovnica.

V I. razred 1. stopnjo:
Fram, Komenda, Sv. Tomaž pri Ormožu, Št. Rupert pri Mokronogu, Vulfred, Vurberg pri Ptuj in Zreče.

V I. razred 2. stopnjo:
Begunje pri Cerkljici, Begunje pri Lescah, Dob pri Domžalah, Dolenja vas pri Ribnici, Gradac v Belokrajini, Kočevska Reka, Pesnica, Poljane nad Škofjo Loko, Suhor in Sv. Marijeta pri Moškanjcih.

V I. razred 3. stopnjo:
Dolenja Hrušica, Mala nedelja, Medija-Izlake, Planina pri Sevnici, Prosenjakovci, Raka, Sava pri Litiji in Sv. Barbara v Halozah.

V II. razred 1. stopnjo:
Marija Snežna, Minna peč, Ontnek, Polhov gradec, Srednja vas v Bohinju, Sv. Jurij ob Taboru, Senčur pri Kranju, Zagradec na Dolenjskem in Zavrče.

V II. razred 2. stopnjo:
Bodonci, Bogojna v Prekmurju, Črnošnice, Dol pri Hrastniku, Koprivnica pri Rajhenburgu, Nova sela pri Kočevju, Pilštanj, Pišce, Ponikva, Sv. Miklavž pri Ormožu in Škofljica.

V II. razred 3. stopnjo:
Bizeljsko, Boštanj, Brezovica pri Ljubljani, Fara pri Kočevju, Ivanjci, Kokra, Luče pri Ljubnem, Maškovec, Motnik, Rojce, Slivnica pri Celju, Stara cerkev pri Kočevju,

Stari log pri Kočevju, Sv. Križ pri Litiji, Št. Janž na Dravskem polju, Šmartno v Tuhinju, Tržišče in Vodice nad Ljubljano.

V III. razred 1. stopnjo:

Cirkovce, Donji Vidovec, Gorenji Mozelj, Jezensko, Krka, Makole, Osilnica, Smlednik, Sv. Ana v Slov. goricah, Sv. Vid pri Ptuj, Št. Janž na Dolenjskem, Teharje in Veliki Dolenci.

V III. razred 2. stopnjo:

Artiče, Bohinjska Bela, Dobrova pri Ljubljani, Draga pri Loškem potoku, Dvor pri Žužemberku, Goričan, Jurkloster, Loka pri Zasu, Mala Subotica, Nemška Loka, Podlehnik, Preserje, Solčava, Sv. Marijeta ob Pesnici, Sv. Benedikt v Slov. goricah, Sv. Lovrenc na Drav. polju, Šmarjeta pri Novem mestu, Turjak in Zgonja Poljskava.

V III. razred 3. stopnjo:

Brezje, Dekanovec, Dobniče, Dragatuš, Horjul, Hotedršica, Krška vas, Laporje, Mačinec, Naklo, Rateče na Gorenjskem, Rob na Dolenjskem, Stopiče, Sv. Barbara pri Mariboru, Sv. Andraž v Slov. goricah, Sv. Jurij v Slov. goricah, Šmarje - Sap, Trebelno, Vače in Zetale.

V IV. razred 1. stopnjo:

Bela cerkev na Dolenjskem, Blejska Dobrova, Brusnice, Dramlje, Hodoš, Nedelišče, Podbrezje, Podturen, Sorica, Studenice pri Poljčanah, Sv. Martin na Muri, Trzin, Vratinec in Zdoie.

V IV. razred 2. stopnjo:

Bučka, Draškovce, Libeliče, Sromlje, Sveta Marija, Sv. Bolfenik v Slov. goricah in Šent Peter pri Novem mestu.

V IV. razred 3. stopnjo:

Kresnice.

V V. razred 1. stopnjo:

Prečna pri Novem mestu.

Več praktične izobrazbe.

V poštini stroki imamo tako obširno poslovanje, da je skoraj nemogoče posamezniku obvladati vse vrste službe teoretično in praktično. Zlasti velja to za poštarje pri večjih poštah. Zelo redki so med nami, ki poznajo blagajniško, špedicijsko, ambulanco, carinsko, izmenjavno službo temeljito. Res je, da se v poštini tečajih obravnava vse poštino poslovanje teoretično, prekratka pa je doba v tečajih, da bi se mogle vse vrste poštne službe predelati tudi praktično. V tem oziru so poštne telegrafske šole več vredne od tečajev, ker trajajo delj časa in tako nudijo obiskovalcem priliko, da

se lahko temeljito izobrazijo tudi v praktičnem poštinem poslovanju. Absolventi teh šol dobe strokovno znanje, s katerim lahko koristijo svoji stroki.

Poštini tečaji, kakor si jih jaz zamišljam, naj bi služili za izpopolnitev strokovne izobrazbe poštarjev, ki se za svojo stroko res zanimajo. Za manj važne pa imam različne strokovne izpite. Poznam poštarje, ki imajo vse mogoče strokovne izpite in so tudi silno ponosni nanje, a v službi ne dokažejo, da so z izpiti kaj pridobili. Da stvarno dokažem svojo trditev, navedem lahko nekaj primerov.

Tako se večkrat zgodi, da prevzame kontrolno mesto v špediciji večje pošte kak uradnik, ki je morda vsega prej izmožen — samo geografija mu je španiska vas. Nekako samobesbi je umevno, da spadajo na taka mesta uradniki, ki poznajo dobro geografijo. Njih glavna služba je gotovo pregledovanje predalov, da preprečijo eventualne napačne usmeritve pisemskih pošilk.

Napačno je n. pr. postaviti za kontrolorja v telegrafsko centralo uradnika, ki ne zna brzojaviti. Če ima tak uradnik malo ponosa, bi odklonil tako službo, dokler se ni prej tudi praktično temeljito izvežbal v brzojavljanju. V nasprotnem slučaju pride tak kontrolor lahko v neprijeten položaj napram svojemu podrejenemu osebju. Da podrejeni uradniki nimajo pravega respekta do takega predpostavljenega, jim ni zameriti. Naravna posledica tega pa je, da peša poslovanje v taki centrali, kjer ni kontrolni organ na svojem mestu.

So tudi pošte, ki brez potrebe obremenjujejo telefon. Niso redki slučaj, da se oddajajo brzojavke po telefonu mesto po brzojavnem vožu. Iz tega je sklepati, da ne poznajo predpisov ali pa da ne znajo brzojaviti.

Če hočemo svoji stroki koristiti, se moramo zavzemati za prometne tečaje čisto na novi podlagi, ki bodo poštini uradnikom nudili več praktične izobrazbe. Kaj nam pomagajo razni strokovni izpiti, če se pa strokovno znanje ne zna uveljaviti tudi v praktični službi. Ker je poštino poslovanje zelo obširno, naj bi se v bodoče uradniki, ki služujejo pri večjih poštah, za posamezne službe specializirali. Tako n. pr. se lahko združi špedicijska služba z ambulanco, brzojavna s telefonsko, carinska z izmenjavno itd. Če hočemo poštino službo dvigniti na ono stopnjo, ki jo zahteva njen položaj, potrebujemo praktičnih strokovnjakov. Te pa moramo dobti samo z večmesečnimi praktičnimi tečaji. Sami strokovni izpiti brez tečajev ne zadoščajo.

Ke. Ko.

6. nadaljevanje.

Stanje in potrebe ptt. prometa.

(Referat g. Ivana Mohoriča na gospodarskem kongresu).

IV. Telefon.

Po vojni se je v naši državi občutila velika potreba po razvoju telefonskega prometa. Neznatno število telefonskih prog in central, ki so se nahajale v državi, niti zdaleka ni ustrezalo potrebam. Pravci telefonskih prog, ki so bili do prevrata sporedni, so postali po osvoboditvi glavni, kjer tranzitirajo tudi vse mednarodne proge. Zato je bilo treba pri gradnji novih prog predugačiti tudi prejšnje trase, skoro povsod je bilo treba zamenjati staro železno žico z bronasto, razširiti in izmeniti telefonske centrale v velikih mestih, namestiti v mestnih mrežah telefonske kable in automatizirati velike centrale.

P. t. t. uprava se je mnogo trudila, da v okvirju budžetskih sredstev v čim večji meri zadovolji potrebam gospodarstva. Po službeni statistiki za dobo od 1924. do 1927. leta, za katero obstoje službeni podatki, be-

ležimo napredek od 278 telefonskih central, med katerimi so tudi štiri avtomatske centrale, nadalje 553 sporednih central, 220 javnih govornic in 9227 naročniških postaj. To pomeni letni porast od povprečno 2300 abonentov. Dolžina mestnih mrež je povečana za 3000 km zračnih prog in za 121 km podzemskih vodov, kar ustreza letnemu prirastku od 410 km in za 8 km podzemskih kablov.

Od danes obstoječih interurbanskih telefonskih prog je preko ene četrtine zgrajenih po vojni, a od telef. krajevnih mrež odpade skoro polovica na nove gradnje v teku prejšnjih deset let. Telefonski podzemski kabli so z izjemo ca 1 km položeni vsi po vojni, dočim datirajo obstoječi telefonski podmorski kabli še iz predvojnih časov.

Nadaljnje gradnje telefonskih naprav sicer ne napredujejo tako kakor bi želeli pridobiti krogi, vendar se poštna uprava trudi, da bi dobila zadostne kredite. V Zagrebu n. pr. je prijavljenih okrog 1000 interesentov naročnikov za telefon, a poštna uprava ne more ugoditi tem prošnjam, ker nima potrebnega kredita. Zanimiva je ugotovitev:

ako bi poštna uprava priključila zainteresiranih 1000 novih naročnikov na centralo, bi izterjala samo na instalacijskih pristojbinah 1.400.000 Din, a na naročnini najmanj 1.300.000 Din. Poleg tega se lahko računa še na čisti dohodek od tuzemskih medkrajevnih govorov z najmanj 400.000 Din, a od inozemskih pogovorov 100.000 Din, tako da bi imela država že prvo leto brez vsake investicije od povečanja mreže in od novih priključitev pol milijona dinarjev čistega dobička.

Avtomatska telefonska centrala v Mariboru je montirana že pred poldrugim letom, pa je ves čas stala neizkoriščena, ker se niso nabavili telefonski aparati vse do meseca julija t. l., tako da se centrala šele te dni izroča javnemu prometu. (Razprava je bila pisana za gospodarski kongres, ki se je vršil meseca septembra 1929 v Beogradu. — Pripomba urednika.) Tako mariborska kakor ljubljanska centrala razpolaga z zelo majhno rezervo aparatov in skoro z nikakimi krediti. V medkrajevnem prometu med Zagrebom in Mariborom se lahko reče, da se mora črtati povprečno 15 govorov dnevno, a vsaj enako število govorov se pa v obče ne prijav-

Dopusti uradnic-otroč- nie v raznih državah.

Po pregledu, ki ga je sestavil Mednarodni urad dela o veljavnih naredbah glede dopusta uradnic, ki so v otročji postelji, posnemamo tole:

Belgija daje bolniški dopust po 60 dni, pri negodnih porodih pa 30 dni.

Na Nemškem imajo 2 tedna pred porodom in 4 tedne po njem, na posebno prošnjo pa 4 tedne pred porodom in 6 tednov po porodu. Dovoljena je dojitve v službenih urah. Desei-tedenski dopust s polno plačo, nadaljnjih 7 tednov pa s polovično plačo. Dopust do 8 tednov se otročnicam ne šteje v navadni dopust.

Na Francoskem je dvamesečni dopust, ki pa se na zdravniško izpričevalo lahko podaljša za nadaljna dva meseca. Pri negodnih porodih 30 dni. Materam, katere otroke dojé, se službovanje primerno prilagodi.

Na Angleškem uživajo otročnice poseben dopust, a plače ne dobivajo. Stroške za namestnico trpi delodajalec. Doba dopusta se ne šteje v pokojnino. Matere, ki prosijo dopusta, morajo priložiti zdravniško izpričevalo. Izpričevalo se more po 4 tednih obnoviti.

Italijanskim otročnicam se dovoljuje administrativno brez zakonske naredbe dvamesečni dopust, vrhu tega bolniški dopust s polno plačo. Pri dojitvi dopust brez plače. Če so potrebne, dobivajo denarno podporo. Poštna uprava daje dopust na podlagi sklepa iz leta 1928, da imajo otročnice trimesečni dopust. Pri železnici jim dajejo bolniški dopust.

Na Nizozemskem imajo matere mesec dni dopusta pred porodom in 2 meseca po njem.

Poljske otročnice uživajo osem mesečni dopust in sicer tako, da ga odpade najmanj 6 mesecev po porodu. Poljakinje imajo na dopustu vso plačo. Iz zdravstvenih ozirov dobe tudi leto dni dopusta.

Švica. V romanskih kantonih ni posebnih predpisov. Pri železnici, pošti in brzojavu je v veljavi zakon, po katerem uživajo matere šesttedenski dopust s polno plačo.

Jugoslavija. Po zakonu je odmerjen tridesetdnevni dopust, ki se podaljša z bolniškim dopustom. V praksi se dovoljuje dopust tri do štiri mesece.

Češkoslovaška. Po zakonu gre otročnicam trimesečni dopust s pravico do plače. Daljši dopust je brez plače ter se ne šteje v napredovanje ne v pokojnino.

lja, ker privatna stranka naprej ve, da ne bo dobila pravi čias zveze.

Če rekapituliramo to izgubo, vidimo, da bi se z enoletnim dohodkom od pogovorov, ki se danes ne izvrše, lahko amortizirale investicije, ki bi bile potrebne za zgraditev še ene proge v tem pravcu. Zaradi stalnega pomikanja kreditov pa je poštini upravi vzeta vsaka možnost, da bi odpravila take nedostatke in s postopno gradnjo zadovoljila potrebam prometa. Tako danes Vojvodina, Dalmacija in Južna Srbija nimajo direktno zveze s Slovenijo, niti južna in srednja Dalmacija z Beogradom, niti Bosna z Južno Srbijo, niti Vojvodina z Bosno. Obstojéče proge med Beogradom in Vojvodino, Beogradom in Zagrebom, Beogradom in Skopliem pa Beogradom in Ljubljano so preobremenjene. Če se privatna stranka javi za medkrajevni govor, dobi navadno za odgovor, da je proga zasedena po državnih govorih. To pomeni efektivno izgubo, ne samo za državno blagajno, ampak še v mnogo večji meri nena-domestljivo izgubo za narodno gospodarstvo.

Pridobitniki Južne Srbije imajo največ telefonskih pogovorov z Beogradom kot pre-

Avstrijskim uradnicam-materam se nudi bolniški dopust, posebnega zakona pa za to ni. Običajno imajo šest tednov dopusta pred porodom in šest tednov po njem; če doje, pa 12 tednov.

Španska. Po vladnem predlogu je izšla naredba, da imajo uradnice v 8. mesecu nosnosti pravico do plačanega dopusta do poroda, pa še 40 dni po porodu. Posebni zakon iz leta 1907, prepoveduje zaposlenje žen slednje starosti, slednje narodnosti in slednjega stanu za dobo 6 tednov po porodu. Ženska v blagoslovljenem stanju lahko zapusti službo 6 tednov pred porodom. Učiteljice imajo pravico do 40 dnevnega dopusta pred porodom in po porodu.

Objave OPO.

VABILO NA SESTANEK V LJUBLJANI.

Obl. organizacija sklicuje za soboto dne 5. aprila t. l. ob 20. uri sestanek ljubljanskega in okoliškega članstva v salonu gostilne pri Mraku na Rimski cesti. V začetku bo kratko situacijsko poročilo in razgovor o prihodnji glavni skupščini, kesneje pa se razvije prosta zabava. Poskrbljeno bo torej za koristno in prijetno.

Vabimo vse tovarišice in tovariše po daljšem presledku na ta večer.

Z 12. ODBOROVE SEJE OD 21. III. 1930.

Predsednikovo poročilo je obsegalo referat o zadnjem potovanju v Beograd. Glede pravilnika o pog. poštah smo z uspehi za enkrat zadovoljni, tudi intervencija radi Poštne doma obeta biti uspešna. Druge stvari kažejo slabše: zakon se zavlačuje, specialne doklade so za enkrat padle v vodo, tudi za napredovanja se ne ve, kdaj bodo.

Občni zbor Zveze drž. nameščencev se bo vršil dne 12. aprila. Na poziv Zveze, koga delegira OPO v novi odbor Zveze, sklene odbor, da OPO ne reflektira na nobeno odborniško mesto v prihodnjem poslovnem letu Zveze.

Glavna skupščina OPO. Prihodnja, t. j. 11. letna redna glavna skupščina OPO se bo vršila dne 4. maja t. l., in sicer letos v Mariboru. Dnevni red in druge potankosti se določijo na prihodnji odborovi seji.

Nabiranje oglasov za »Poštni glasnik« v Ljubljani se poveri z izključno pravico tov. Antonu Bolhu, zvančniku pošte Ljubljana 1 in članu odbora OPO.

stolico in trgovskim centrom, h kateremu gravitira cela pokrajina. Vsi ti razgovori se vodijo iz oziroma preko Skoplja, ki je zvezano z Beogradom samo po dveh telefonskih progah. Ena od teh prog je skoro stalno zasedena s službenimi govori, pa je iz istih razlogov večkrat tudi sploh prekinjena, tako da je ves poslovni svet navezan na eno edino progo, ki ne zadostuje niti za potrebe samega Skoplja. Vsi ostali centri v Južni Srbiji: Kumanovo, Bitolj, Veles, Vranje, Prilep, Prizren, Priština, Štip, Ohrid in Gjevgjelija so zaradi tega praktično takorekoč onemogočeni, da dobe zvezo z Beogradom. Zato je utemeljena zahteva južnosrbske ekonomije, da se zgradi med Beogradom in Skopliem vsaj še dve telefonski progi.

Nič boljše ni v pogledu zveze med Beogradom in Ljubljano. Poleti, ko se nahaja na Bledu kraljevski dvor na letovišču, mora ta proga seveda služiti v prvi vrsti za državne pogovore, pa so pridobitniki prisiljeni, da se poslužujejo zveze preko Zagreba, katera komaj obvlada svoj lastni promet. Tudi v tem pravcu je treba hitro zgraditi še eno direktno telefonsko progo.

POROČILO O SESTANKIH V MARIBORU IN CELJU.

Kakor razglašeno, sta se vršila dne 22. marca zvečer sestanek v Mariboru in dne 23. marca popoldne sestanek v Celju. Oba sestanka sta krasno izpadla. Lahko rečemo, da OPO še ni imela tako dobro obiskanih in živahnih sestankov, kar dokazuje, da se naša organizacija vzlic težkim razmeram od dne do dne bolj utrjuje in da je njeno članstvo vsak dan številnejše in zavednejše.

Ker se je vršil v Mariboru sestanek zvečer, je jasno, da se ga niso mogli udeležiti podeželski člani, marveč samo Mariborčani. Vzlic temu je prišlo na sestanek do 70 članov in članic. Predsednik tov. Jakše je poročal o splošni situaciji in o pripravah za 11. glavno skupščino, odbornik tov. Rozman pa o razmerju članstva III. kategorije do OPO, za kateri referat je žel burno odobravanje.

V Celju je bil — kakor vedno — sestanek zaradi svoje pestrosti še lepši. Vršil se je v nedeljo popoldne, pa je zato prišlo poleg Celjanov tudi članstvo s skoro vseh spodnještajerskih pošt, tako da je bil salon Celjskega doma premajhen. Poročali so predsednik tov. Jakše o splošni situaciji in o novem pravilniku za pogodbene pošte, odbornik tov. Rozman o članstvu III. kategorije in blagajnik tov. Martinšek o razmerju nižjih uslužbencev do OPO. Po uradni delu se je razvila živalna tovariška zabava do — žal preranih — odhodov posameznih vlakov.

S temi sestanki je Štajerska dokazala znova, da je zvesta v taboru OPO. Živela!

Obvestila Gospodarske zadruga.

Velikonočna gnjat. Kakor lani, bo tudi letos zadruga svojim članom omogočila nakup dobre velikonočne gnjati na naša nakazila. V to svrhu je zopet sklenila pogodbo z lam-skima dobaviteljima, mesarjem Francetom Novljanom na stožnici na Vodnikovem trgu in mesarjem Francem Slamičem na Gospo-svetski cesti šte. 6. Oba mesarja sta se obvezala, da bosta dobavila članom le ga-rantirano prvovrstno blago pod naslednjimi pogoji:

1. Vsak član se pri nakupu izkaže z nakazilom naše zadruga. Nakazila bodo letos izdajali: na poštini direkciji g. Čeh Karel, na pošti Ljubljana 1 g. Lilek Ciril, na pošti Ljubljana 2 g. Weber Gabrijel. Ostali člani dobe nakazila v zadrugi pisarni.

V sčnem položaju je Dalmacija. Za telefonske zveze je navezana na posredovanje Sarajeva oziroma Zagreba. Dubrovnik, ki spada med naša glavna trgovska pristanišča in ki je središče turisticke z vsoletno sezono, mora zahtevati zveze s trgovskimi središči v državi, z Beogradom in Zagrebom po ovinkih preko drugih pošt, kar pomeni v praksi, da spojev sploh ne dobi ali pa šele po dolgem čakaniu. Pritožujejo se, da morajo celo na zvezo s Trebinjem večkrat čakati skoro ves dan, a ko dobe zvezo, se prav slabo sliši. Vsa gornja in srednja Dalmacija ima s Splitom eno samo telefonsko zvezo, na kateri so vključeni Split, Imotski, Metković, Mostar, Dubrovnik, Kotor in vse male vmesne postaje, tako da Split dostikrat po 3 do 4 dni ne more govoriti s Kotorjem in obratno. Zato je treba zgraditi direktno progo Split—Beograd, Split—Kotor in še eno progo Split—Zagreb. Ljubljana še danes nima direktno telefonske zveze s Sušakom, a s Splitom in ostalimi kraji v Primorju, ki so za našo trgovino velike važnosti, se dobi zveza zelo težko in z veliko zamudo.

(Nadaljevanje sledi.)

2. Nakazilo izročijo člani po nakupu, potem ko je tvrdka vpisala znesek, mesarju namesto gotovine.

3. Nabavljeno blago plačajo člani ali takoj po položnici na čekovni račun št. 12.936 (Gospodarska zadruga), ali pa se jim bo odtegovalo od mesečnih prejemkov. Mesarjem naj člani ne plačujejo, ker bo z njimi obračunala zadruga sama.

Iz izkušnje v preteklih letih opozarjamo člane, ki bi vzeli gnjati do 3 kg, da si jih pravočasno izberejo, ker majhne gnjati kmalu poidejo in so člani potem prisiljeni, kupiti preko potrebe večje. Cene bodo približno: praške gnjati v teži do 4 kg okrog 34 Din, nad 4 kg težke pa 32 Din. Domače gnjati I. vrste okroglo 30 Din, ne glede na težo.

Praške gnjati izdeluje firma Slamič na najfinjši praški način. Gnjati so milo soljene in garantirano vse zdrave. V kakovosti so res izborne. Poleg tega so članom pri obeh mesarjih na razpolago tudi vsi drugi mesni izdelki v najboljši kakovosti in po zmernih cenah. Ceniki so v zadrugi pisarni na vpogled.

Pogodbe s trgovinami v Celju za nabavo blaga na nakazila. Na željo članov iz Celja in okolice smo sklenili pogodbe, po katerih so spodaj imenovane tvrdke zavezane, dobaviti članom v Celju blago na nakazila, ki jih izdaja zadruga oziroma Obl. organizacija p. t. t. uslužbencev. Te tvrdke so: 1.) **Franc Dobovičnik**, manufakturna in modna trgovina, Gosposka ulica 15, 2.) **Miloš Pšeničnik**, manufaktura in modna trgovina, Kralja Petra cesta 5, 3.) **Jos. Weren**, manufaktura in modna trgovina, Glavni trg 18 in Prešernova ulica 1, 4.) **Adrija**, čevljarina. Že od prej pa imamo sklenjeno pogodbo s tvrdko **R. Stermečki**.

Člani, ki žele nabaviti blago pri omenjenih tvrdkah, naj zaprosijo z dopisnico za nakazilo. Po nakupu oddajo to nakazilo pri bla-

gajni tvrdke namesto gotovine. Tvrdka pošlje račun in nakazilo Gospodarski zadrugi, ki račun takoj poravnava, članu pa odtegne kupnino v 6-8 mesečnih obrokih. Pri večjih zneskih dovoljuje zadruga tudi daljšo odplačilno dobo.

VARILO na SESTANEK

kateroga sklicuje

Gospodarska zadruga poštних nameščencev, r. z. z. o. j. v Ljubljani
za nedeljo, dne 6. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne v Celje na pošti.

Na tem sestanku bo podal predsednik Gospodarske zadruge kratko informacijsko poročilo o namenu in delokrogu omenjene zadruge celjskim članom in ostalim tovarišem poštних uslužbencem. Vabljeni so vsi člani in drugi poštni nameščenci, ki se zanimajo za zadrugo.

NAČELSTVO.

To in ono.

Predloge OPO k reviziji uradniškega zakona, ki smo jih objavili v P. gl. od 11. marca, je ponatisnil Učiteljski tovariš od 13. marca t. l., ki pravi na koncu: „Iz gornjih podatkov v spomenici poštних uradnikov in uslužbencev, ki je natisnjena v Poštnem glasniku, je razvidno, kako skupni so interesi poštних strok uradništva. Tudi učitelstvo je stavilo enake zahteve kakor so značene zgoraj.“ Zdaj pa poslušajmo, kaj pravi kolega „Poštar“ (moralo bi biti dvakrat v narekovanju) k tem predlogom v svoji številki od 20. marca t. l. Citirali bomo samo en stavek, kar se bojimo zlih posledic za naše naročnike, ako bi citirali ves članek „podlipnika“: „Pisec se pač pozna, da ni iz vrst ljudi, „skopega splošnošolskega znanja“, namreč da je najbrž tak strokovnjak, ki se je šele pri pošti naučil čitati.“

Neverjetno, kako more modroslovje vzeti komu še zadnjo modrost.

Glavna skupščina bratske zagrebske organizacije se bo vršila v nedeljo dne 6. aprila t. l. ob 15. uri v Zagrebu v posvetovalnici mestnega magistrata.

Člane društva »Dobrota« obveščamo, da je dne 19. marca 1930 umrla Prosnik Ana, članica skupine A. in B. — Odbor.

Zamena službe. Katera kolegica iz Ljubljane bi hotela zamenjati službo z uradnico II. kat. v Mariboru? Povrnem ji potne stroške, dam tudi kake druge ugodnosti po dogovoru. Ponudbe na uradništvo lista.

Pog. poštna pomočnica s triletno prakso želi premeniti sedanje službeno mesto h kakki večji pogodbeni pošti kot pomočnica. Cenjene ponudbe poslati na naslov: Tončka Kikec, poštna pomočnica, Sv. Miklavž pri Ormožu.

Osebnosti.

Premeščeni: pb. ur. II/3 Verdelin Simen z Ljubljane 1 na Beograd 2, in Cvetko Kolbe z Beograda 2 v Litijo za upravnika; pu. ur. II/4 Marija Zor iz Domžel na Ljubljano 1 in Amalija Kalan z Ljubljane 1 na Ljubljano 2; priprav. III/4 Apolonija Žagar z Ljubljane 1 v Sevnico in Lavra Bras z Ljubljane 1 v Škofjo Loko; zvan. 2. skup. Josip Šparovec z Ljubljane 2 na Ljubljano 1; zvan. 3. skup. Boris Širnik z Ljubljane 1 na Ljubljano 2, Olga Zupančič iz Slovenske Bistrice v Črno pri Prevaljah in Pavla Mózetič iz Črne pri Prevaljah na Ljubljano 4.

Prestanek službe: prip. II/5 Ciril Kiferle v Čakovcu je podal ostavko na poštno službo, služ. 2. skup. Rudolf Lukežič na Mariboru 2 je pa prestala službo.

Umrl: zvan. 1. skup. Ivan Jelen v Krškem je umrl 28. februarja t. l.

ANTON CERNE
GRAVEUR LUBLJANA

ETIKE... STAN...

Priporočam se p. t. t. uslužbencem za prvovrstno izdelavo vsakovrstnih oblek in plaščev / / Cene zmerne
MODNI ATELJE ZA DAME IN GOSPODE
FRANC MEŠKO / CELJE

Pomlad je tu!

Elegantni vzorci za dame in gospode na ogled.
Nizke cene!
Se priporoča

Krajec Ivan,
Pred Prulami št. 1.

Fran Škafar, Ljubljana
Rimska cesta št. 16

Telefon št. 2823.

Pošt. hran. rač. 18747

Stavbeno in pohištveno mizarstvo.

Zaloga modernega pohištva in ameriške pisarniške rouleaux-oprave.

Lep naj bo tvoj dom

kat rega ti okraši

Egidij Šušteršič,

soboslikar

Križevniška ulica št. 6

Cene solidne

Modna trgovina

BERKO
Bernik & Učak

Liubljana

Dunaška cesta št. 5

Tuječ Evgen

LJUBLJANA, Cigalet va ul. št. 1.

se priporoča

za prodajo elektrotehn. in tehničnega materiala, žarnic, motorjev, transformatorjev itd.

Vsak dan sveže praženo kavo
dobite pri tvrdki

Božomir Motok

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5,

ker jo praži dnevno v najmodernejši električni pražarni le po 6 kg naenkrat

Se priporoča in prosi, da se sami prepričate

Izhaja 1., 11. in 21 v mesecu. Naročnina na leto 24 Din, ozir. 12 Din za pol leta. Oglasi po dogovoru. Čekovni račun št. 11.834. Rokopise je pošiljati uredništvu »Poštne glasnika« v Ljubljani, Pred Prulami 1. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravo lista Sv. Jakoba trg 2. Za »Konsorcij Poštne glasnika« izdaja in urejuje **Joško Jakše v Ljubljani.** — Za »Narodno tiskarno« **Fran Jezeršek v Ljubljani.**